

Aan Deelnemers Omgevingsdialoog Windpark Spui

Nieuw-Beijerland, 10 juni 2023

Onderwerp: Rapport immissiemetingen M+P windpark Spui periode november 2022 t/m februari 2023 en longitudinaal onderzoek over hinder en slaapkwaliteit

Compensatie Plan Groep (CPG) opgericht 5 okt 2015 door groep omwonenden uit Nieuw-Beijerland, Piershil, Goudswaard en Simonshaven/Hekelingen – Doelstelling: Men wil op een fatsoenlijke wijze gecompenseerd worden en waarborgen voor behoud van het woongenot. Deze groep opereert als een werkgroep onder dorpsvereniging Filopopers, Nieuw-Beijerland

---

Algemeen

Sinds april 2014 zijn wij als dorpsvereniging actief betrokken bij de inpassing van een windturbinepark in de gemeente Hoeksche Waard, voormalig gemeente Korendijk. Onder bevoegd gezag van de provincie Zuid-Holland draaien hier sinds maart 2019 vijf windturbines met een tiphoogte van 200 meter en een vermogen van 4,2 MW elk. Ruim duizend overlast klachten zijn inmiddels geregistreerd bij de omgevingsdienst ZHZ en zeker 8 huishoudens, die bij ons bekend zijn, zijn mede door die overlast verhuisd. Het credo van de CPG is dan ook **“wat hier is gebeurd, mag nooit meer gebeuren, hier niet nergens niet”**. Als klokkenluiders trokken wij al in een vroeg stadium aan de bel en hebben ook via vele kanalen waarschuwingen uitgezonden, waarvan een landelijke oproep in mei 2019 ook aan het Ministerie is uitgegaan.

Wij juichen meer onderzoek dan ook van harte toe, maar wel op onafhankelijke basis door partijen die uiterst deskundig zijn in het geluidsspectrum van windturbines en waarin de overlast klachten en gezondheidsklachten ook uiterst serieus genomen gaan worden om meer ellende in de toekomst te voorkomen. Hiervoor dienen uitgebreide onderzoeksprogramma's opgezet te worden, door geluidsdeskundigen, audiologen en medici, waarbij zorgvuldigheid boven snelheid dient te gaan.

Als groep omwonenden van windpark Spui zetten wij ons sinds 2015 in om onze doelstellingen te verwezenlijken, zijnde fatsoenlijke compensatie en behoud van woongenot. Wij hebben hiervoor in het participatietraject diverse voorstellen gedaan, maar die zijn

genegeerd zonder afdoende onderbouwing. Vanaf ingebruikname windpark Spui in april 2019 is gebleken dat er ernstige overlast is ontstaan. Inclusief gezondheidsklachten door slaapgebrek, inclusief inwoners die noodgedwongen verhuisd zijn om de overlast te ontvluchten. Wij hebben ook diverse malen verzocht deze overlast aan te pakken, maar tot dusver zijn er onvoldoende maatregelen genomen die tegemoet komen aan onze doelstelling. De al genomen maatregelen, aanbrengen van rolluiken, dubbel glas of geluidswerende roosters, hebben onvoldoende effect. Ook is er geen uitzicht meer op verbetering of extra inzet om de overlast onder een groep omwonenden verder te beperken.

Als omwonenden groep ervaren we nu de overmatige overlast en zien we dat geen enkele instantie bevoegd is enige vorm van aanpassing te doen. Iedereen wordt in de houtgreep gehouden van de huidige wet- en regelgeving en de burger heeft het nakijken. Zo moeten we niet met elkaar om willen gaan in een duurzame samenleving en een transitie waarin we elkaar hard nodig hebben. Juist dus moeten samenwerken en niet de Macht en burgerij tegen elkaar opzetten!

Consequenties uitspraak Delfzijl Zuid Uitbreiding 2020

Ons inziens kon het niet uitblijven dat zowel op internationaal als nationaal niveau een rechter een halt toe roept aan de planning voor inpassing van windturbines omdat de grondrechten van burgers te veel in het geding zijn en de bescherming/handhaving bij wet- en regelgeving voor omwonenden tekortschiet.

Geluid is een uiterst complexe materie. Er zal voor ieder windturbinepark een gedegen onderzoek moeten plaatsvinden wat het effect is op de situering van gevoelige objecten t.o.v. de windturbine(s). We zien hier de effecten dat bij sommige woningen meer overlast wordt ervaren dan bijvoorbeeld t.o.v. de burens. Dit heeft puur te maken met de situering van de woning en omliggende (bij)gebouwen. De huidige uniforme reken geluidsnorm schiet hierin tekort. Er zal veel meer onderzoek moeten plaatsvinden op alles aspecten op lokaal niveau.

Het is in die context dan ook dat we sceptisch zijn in het door de provincie in het leven geroepen Omgevingsdialoog, die juist samenviel met die rechterlijke uitspraak. Die was dus klaarblijkelijk nodig om het tij te keren in de opstelling van de provincie naar haar inwoners.

In aanloop naar de omgevingsdialoog en geluidsonderzoek hebben we dan ook aangegeven onder protest deel te nemen. Het enige raakvlak wat we voor deze afweging kunnen vinden is dat we van mening zijn dat we de dialoog in stand moeten houden, willen we dat er wat aan de situatie veranderd. Na ruim 9 jaar is wel alles gezegd en geschreven. Maar dus niet geluisterd en vanuit het voorzorgprincipe gehandeld. Linksom of rechtsom zal er geld op tafel moeten komen om de knelpunten in het draaibeleid en overlast aan te pakken, bij de bron dus en niet met lapmiddelen. Ons inziens ligt deze eerste verantwoordelijkheid bij de vergunning verstrekker, de provincie! Maar je ook opstellen als een goede buur, zonder jezelf halsstarrig vast te willen houden aan de wettelijke kaders. Daarnaast ligt er ook een rol bij de gemeente Hoeksche Waard die verzuimd heeft, als nalatenschap van de voormalige gemeente Korendijk een adequaat beleid te voeren met de inpassing van een windpark op haar grondgebied, welke daarvoor nu wel zo'n €40.000,00 OZB per jaar incasseert en daarvan niks bijdraagt aan een oplossing in de ontstane hinder en overlast van windpark Spui.

Doelstelling

Zoals door de provincie omschreven is de doelstelling van deze immisiemeting; *“bijdragen aan het doel om zoveel mogelijk geobjectiveerde informatie te verzamelen om in het vervolg hierop tot mogelijke maatregelen en oplossingen te komen, welke effectief zijn in het licht van uitvoerbaarheid, tijd en inzet van derden en/of geld.”*

Vanuit deze doelstelling is het dus bijzonder om te constateren dat de provincie die haar Omgevingsdienst ZHZ opdracht gaf om al die klachten te verzamelen en metingen te verrichten, onvoldoende in staat is om de provincie hiervan objectieve informatie aan te leveren. Iets wat ook werd bevestigd in dit onderzoek waarbij het niet goed mogelijk bleek om alle notities die door de vele melders zijn aangeleverd te recapitulieren. Daarnaast zagen we al een omgevingsdienst die inmiddels in 4 jaar tijd ruim 1000 overlast klachten registreerde, maar op geen van de klachten inhoudelijk iets kon ondernemen. Enig idee hoe dat voelt om midden in de nacht een omgevingsdienst te moeten bellen met de klacht dat je niet meer kunt slapen? Handhaving is dus een utopie en de exploitant die draait binnen de huidige normen hoeft dus niks. Het bevoegd gezag kan niks, want heeft veel te ruim vergund en elke ingreep kost haar (de samenleving) geld. Binnen de huidige regelgeving zijn dus het leefklimaat en gevolgen voor de gezondheid onvoldoende beschermd, wat weer haaks staat op het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en Unierecht.

Het was ook daarom dat we wederom sceptisch stonden tegenover dit onderzoek, maar onder het motto beter iets dan niets (er zijn bij de omwonenden onvoldoende financiële

middelen om een grootschalig onderzoek uit te laten voeren), hebben we op 1 september 2023 ingestemd met dit onderzoek, met de disclaimer;

1. We meten niet alles.
2. De conclusies mogen niet gaan over dosis-effect relatie.
3. Er wordt duidelijk opgenomen wat er verder nog gemeten (had) kunnen worden.

Deze laatste is wat ons betreft onvoldoende onderbouwd in het voorliggende rapport. Voor de goede order voegen wij bij een korte analyse van een extern expert, ing. Wilco Alteveer, die dit op ons verzoek heeft uitgevoerd, met zijn bevindingen.

Uitgaande van de doelstelling **het verzamelen van objectieve** informatie kunnen we het volgende distilleren uit het rapport;

- Sinds maart 2019 ervaren omwonenden geluidshinder vanwege de windturbines
- De geluidshinder is sinds de start van de exploitatie desondanks niet verminderd
- De dataset bevat **ongeveer 1.300 klachten**, afkomstig van **92 verschillende adressen**.
- De precieze aard van geluidshinder is in de meeste gevallen niet systematisch geregistreerd door de omgevingsdienst.
- Geen van de ondervraagden geeft aan dat het geluid is gaan “wennen”.
- Hierbij wordt wel de kanttekening geplaatst dat een deel van de omwonenden diepgaand onderzoek verlangt naar de effecten van infrason geluid en tonaal laagfrequent geluid. Daarnaast hebben omwonenden de wens geuit om de metingen te benutten voor het vaststellen van dosis-effectrelaties. Deze aanvullende wensen van de omwonenden pasten echter niet binnen de scope van het immissieonderzoek.
- Het plan was om te onderzoeken of het instellen van een noise-mode leidt tot minder gerapporteerde hinder en slaapverstoring. Het instellen van een noise-mode bleek echter niet haalbaar.
- De respondenten beoordeelden het geluid in de avondperiode als relatief hinderlijk
- Invloed van warmtepomp. Maar als deze niet aan staat duikt het equivalente geluidsniveau, net als bij de andere meetpunten, onder 30 dB(A).
- De daaropvolgende periode is windrijk en is ook de hinder relatief hoog en de slaapkwaliteit laag.
- De meting tijdens stilzetting op 10-02-2023 **niet** heeft plaatsgevonden door weersomstandigheden op dat moment. Maar deze op een later moment ook niet is uitgevoerd.

- De scatter plots met windrichting en hinder en windrichting en slaapverstoring vertonen een piek respectievelijk dal bij ongeveer 250 graden (windrichting WZW). Bij deze windrichting staan de windturbines in het zog van de benedenwinds opgestelde windturbines. Regressieanalyse kan uitwijzen of er een causaal verband bestaat of dat de winden uit die richting bij toeval sterker waren dan uit andere richtingen.
- Voor dit onderzoek hanteren we de NSG+ curve, die uitgaat van frequenties tot 200 Hz.
- Bij een windsnelheid van ongeveer 8 m/s (productie van ongeveer 2.000 kW) bestaat al een gereede kans op een gemiddelde hinderscore van 6 over hoger.
- Een windsnelheid van 8 m/s lijkt ook een kantelpunt voor de slaapkwaliteit. Onder 8 m/s wordt gemiddeld een voldoende gescoord, boven 8 m/s gemiddeld een onvoldoende.
- Verder lijkt het onderzoek erop te duiden dat de hinder het sterkst en de slaapkwaliteit het slechtst is als de windrichting ongeveer 250 graden (WZW) bedraagt.
- Over windturbinegeluid wordt vaak gedacht dat windgeruis, zoals bladgeritsel het geluid van windturbines kan maskeren. Voor deze aanname vinden we op basis van het onderzoek geen ondersteuning. Bomen kunnen echter wel een positief effect hebben op de hinderbeleving. Visuele en auditieve aspecten kunnen elkaar namelijk versterken.
- Op hinderlijke momenten kan de modulatie diepte oplopen tot 6 dB.
- Een ander aspect dat in de slaapkamers is onderzocht is de aanwezigheid van laagfrequent geluid. De metingen wijzen uit dat de niveaus van 50 tot 200 Hz duidelijk hoorbaar zijn. Het is echter niet eenvoudig om extra gevelwering te bewerkstelligen voor lage frequenties. Zeker niet met moderne, lichte bouwconstructies.
- Over het algemeen zijn de gemeten waarden hoger dan de berekende.
- Het kan niet worden uitgesloten dat het rekenmodel de werkelijke geluidsbelasting met 1 à 2 dB onderschat.
- Bij één van de drie meetpunten was echter wel sprake van een serieus verschil van 5 dB. De oorzaak hiervan ligt mogelijk in het effect van windgeruis. Dat kan verder nog worden onderzocht. (Is niet gebeurd?)
- Al met al hebben de metingen geen verrassende resultaten opgeleverd. Ze bevestigen grotendeels hetgeen we al weten over windturbinegeluid.
- Feit is wel dat de Hoeksche Waard zonder het geluid van windturbines een stil gebied is, waar relatief veel mensen dicht op het windpark wonen. De windturbines hebben een grote impact op het gebied.

Wat we dus nu objectief vast kunnen stellen is dat er overlast ervaren wordt en op welke momentum deze een piek hebben en wat daarbij de posities van de bladen/rotors zijn in relatie tot windrichting en snelheid.

Er nu dus ook gericht meer onderzoek gedaan moet worden om met name de piekbelasting weg te nemen. Omwonenden hebben zich neergelegd bij het feit dat dit windpark niet te verwijderen is door het vertrekken van veel te ruime vergunningen met een duur voor onbepaalde tijd.

Hierbij blijft overeind dat dit windpark illegaal draait, maar omdat daarvoor -nog- geen uitspraak van een rechter ligt, de bestaande situatie in stand wordt gehouden.

Volgens uitspraak van de expert van M+P, ir E. Nieuwenhuizen, kan met een reductie van 4% in het draaibeleid een aanzienlijke verbetering gerealiseerd worden bij het wegnemen van de overlast.

Op basis van sociaal-maatschappelijk beleid, maatschappelijke verantwoord ondernemen en het acteren als goede buur, kunnen we dan ook niet anders, met respect voor ieders rol, u alstublieft verzoeken een eind te maken aan **de -piek- overlast als hoofddoel** en het installeren van een “*Aircraft Detection Lighting System (ADLS)*” die ervoor zorgt dat de obstakelverlichting op de windmolens uitgeschakeld kan worden op de momenten dat er geen vliegtuigen in de omgeving van het windpark zijn, als neven doel.

Gezien ieders zeer betrokken rol, gaan wij ervan uit dat er een oplossingsgerichte, met een voldoende gevulde portefeuille nu een **eindfase** ingezet kan worden a.d.h.v. dit objectieve onderzoek uitgevoerd door M+P.

Met vriendelijke groet,

Mark Speldenbrink

Namens Compensatie Plan Groep (CPG)

Werkgroep van Dorpsvereniging Filopopers, Nieuw-Beijerland

E-mail: mark@filopopers.nl

Website: www.filopopers.nl (thema Duurzaam dorp)

Bijlage(n):

- Analyse door Ing. W. Alteveer